

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Crèdits	1.68 presencials (42 hores) 4.32 no presencials (108 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GEDS(Campus Extens 70/30)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Catalina Socies Salvà c.socies@uib.cat	16:00h	17:00h	Dimecres	28/09/2011	07/09/2012	B03 edifici Guillem Cifre de Colonya

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Educació Social	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

Tradicionalment, un dels tres pilars (ho hem vist al primer curs) que sostenen l'educació social (EDS) és l'Animació Sociocultural (ASC). En el desenvolupament d'aquesta assignatura aprofundirem en els elements definidors i vertebradors d'aquesta àrea de coneixement i intervenció. L'assignatura s'articula a partir de tres grans camps temàtics que intenten respondre bàsicament les qüestions següents: què és l'ASC; d'on sorgeix i quan; a qui s'adreça; qui la desenvolupa; com es desenvolupa; per a què es desenvolupa i quan.

En el curs pretenem mostrar que l'ASC és un camp de treball propi de l'EDS en els àmbits d'educació no formal en què es mou. Pot ser que resulti complicat aconseguir aquesta finalitat, ja que, de les tres àrees d'intervenció i treball de l'EDS (recordem que són: educació especialitzada; educació d'adults i animació sociocultural), l'ASC és, sens dubte, la que té més llacunes conceptuals i la que ha arrelat menys en la pràctica de la tasca dels educadors socials. Entenem, per tant, que aquesta assignatura serà per a l'alumnat una primera aproximació a la temàtica i pretenem que esdevingui una porta d'accés a explorar, crear, desenvolupar i treballar totes les possibilitats i potencialitats que ens confereix.

Requisits

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

Competències

Es preveu que amb l'assignatura Programes d'Animació Sociocultural l'alumnat assoleixi una sèrie de competències genèriques i específiques que són el que consideram que hauria d'acomplir qualsevol Educador Social pel que fa a l'Animació Sociocultural. Pensam que constitueixen les directrius bàsiques entorn de les quals giren els plantejaments que oferim en els blocs temàtics del programa de l'assignatura.

Específiques

1. Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció en l'animació sociocultural.
2. Assenyalar els principis, funcions i característiques bàsics de l'Animació Sociocultural com a metodologia d'intervenció, així com el perfil dels agents responsables.
3. Identificar els principals àmbits, modalitats i sectors tradicionals de l'Animació Sociocultural.

Genèriques

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi (CT1), Capacitat d'organització i planificació (CT2), Capacitat crítica i autocrítica (CT7) i Autonomia en l'aprenentatge (CT11).

Continguts

Els continguts de l'assignatura es reparteixen en tres mòduls o blocs temàtics:

- En el primer bloc temàtic recollim els aspectes teòrics i conceptuals de l'animació sociocultural. La intenció és que amb aquest bloc temàtic els alumnes comprenguin el sentit, l'abast i les possibilitats d'aquest tipus d'intervenció. Podríem dir que, d'alguna manera, amb aquest bloc de continguts intentam respondre el què, el per què i el quan d'aquest concepte: què és l'ASC, per què i quan emergeix i es desenvolupa.

- El segon bloc temàtic se centra en la dimensió més pràctica de l'ASC. A partir dels temes que conformen aquest bloc, descrivim els principis i les funcions bàsiques de l'ASC; n'analitzam les característiques bàsiques com a procés d'intervenció i estudiam el perfil dels agents que hi intervenen. En relació amb aquest camp, el segon bloc temàtic tracta de respondre les qüestions: per a què actua l'ASC i com ho fa, i qui és el responsable d'aquest tipus d'intervenció.

- El tercer mòdul el dedicam al procés de dissenyar programes i projectes d'ASC. En certa manera, amb aquest bloc temàtic pretenem ampliar el «com» de l'ASC i se centra en el procés de planificació de la intervenció. El desenvolupament d'aquest bloc es basarà en l'estudi de cas de diversos programes o projectes d'ASC.

Continguts temàtics

- Bloc 1. Context històric i aspectes conceptuals de l'animació sociocultural (ASC)
 - Tema 1. La polisèmia del concepte d'animació sociocultural
 - Tema 2. La dimensió social de l'animació sociocultural
 - Tema 3. La dimensió cultural de l'animació sociocultural
 - Tema 4. Caracterització i propostes de definició de l'animació sociocultural
 - Tema 5. L'animació sociocultural com a pràctica educativa
 - Tema 6. Antecedents i desenvolupament històric de l'animació sociocultural

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

Bloc 2. La pràctica de l'animació sociocultural. Modalitats i àmbits

Tema 7. Principis i funcions de l'ASC

Tema 8. Modalitats i àmbits de l'ASC

Tema 9. L'ASC com a metodologia d'intervenció. L'ASC com a procés d'investigació

Tema 10. Els professionals de l'ASC

Tema 11. Participar en l'ASC

Bloc 3. Dissenyar programes i projectes d'ASC

Tema 12. Estudi de cas de programes i projectes d'ASC

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de classes teòriques (grup gran) seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar els coneixements lligats a les competències previstes. Aquestes classes donaran pas a classes pràctiques (grup mitjà) en les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals a partir de resolució de problemes, anàlisi crítica de les eines utilitzades, elaboració de reflexions pròpies, etc., amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat d'iniciar-se i desenvolupar les competències previstes.

El professorat proposarà activitats de treball en grup i de caire individual per a la realització de les quals es comptarà amb el suport dels docents en sessions programades (grup mitjà i grup petit). En aquestes sessions l'alumnat podrà compartir amb el professorat i amb els seus companys/es els dubtes sorgits, obtenir solució als possibles problemes i desenvolupar les competències previstes.

Part d'aquestes activitats i exercicis es realitzaran a través de la plataforma de Campus Extens (es penjaran les lectures i documents de lectura obligatòria així com les que tinguin un caràcter complementari i d'ampliació, es lliuraran els treballs i reflexions que l'alumnat vagi elaborant al llarg del semestre, es donarà peu a la participació i discussió a través de l'eina de teleeducació per tal que els alumnes puguin utilitzar-la com a plataforma de debat i enriquiment mutu, etc.)

D'aquesta manera, per tant, la idea central és el treball autònom i la utilització de les eines telemàtiques disponibles: correu electrònic, fòrum, calendari, els temes a treballar i tot el que es necessiti per seguir aquesta assignatura. Així, s'han de tenir en compte les següents recomanacions:

- Primera. Heu de tenir molt present el calendari de l'assignatura. A l'opció de l'aula virtual «Calendari» assenyalam la temporalització dels temes i les dates en què heu de lliurar les activitats d'avaluació a la professora.

- Segona. El desenvolupament de cada tema es realitzarà a través de les classes presencials o bé es trobaran els continguts a l'opció de l'aula virtual «Temes». Us recomanem que, quan hàgiu imprès el tema objecte d'estudi, en llegiu amb atenció la introducció, els objectius i les activitats d'avaluació que haureu de realitzar.

- Tercera. Seguint l'índex dels continguts del tema, estudiau-ne cada punt i desenvolupau les activitats que us proposam. Heu de tenir en compte que són activitats formatives i que formen part del contingut. Les lectures complementàries que us proposam són perquè amplieu els coneixements, si ho desitjau.

- Quarta. Desenvolupau les activitats d'avaluació que heu de lliurar al professor/a.

- Cinquena. Si voleu plantejar alguna qüestió sobre el tema que treballam en cada moment, ho podeu fer directament al professor/a o bé heu d'entrar a l'opció «Fòrum» de l'aula virtual. Si voleu contactar amb el/la professor/a a través de l'aula virtual, ho heu de fer a través del correu electrònic.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

- Sisena. A l'aula virtual trobareu tots els recursos didàctics (articles, vídeos, llibres, etc.) que pugueu necessitar complementàriament per treballar els temes.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Explicació teòrica	Grup gran (G)	La principal finalitat de l'explicació o lliçó magistral és exposar i transmetre un cos d'informació en un temps ocupat principalment per l'exposició oral. Aquesta metodologia pretén facilitar una visió general d'un tema concret, possibilitar l'oportunitat d'explicar continguts recents i complexos no incorporats als manuals i documents de referència i facilitar, així, la realització de les pràctiques
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	Grup mitjà (M)	En aquestes sessions s'emprarà l'aprenentatge cooperatiu, mitjançant el qual els estudiants treballaran dividits en petits grups, en activitats d'aprenentatges amb metes comunes
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Amb aquest examen es valorarà l'adquisició de competències i coneixements adquirits pels alumnes a partir dels recursos proposats des de l'assignatura. La metodologia consistirà en un examen de resposta curta i/o mitjana.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Treball personal	L'objectiu central d'aquesta tasca és la lectura i comprensió dels materials didàctics que haurà de realitzar l'alumne a partir de totes les activitats proposades a través de la plataforma de Campus Extens.
Estudi i treball autònom individual	Tutorització en línia	Les tutories serviran a l'alumne per mantenir-se en contacte a distància amb el professor/a i resoldre els dubtes i problemes que se li puguin presentar. Per altra banda, serviran de referent al professorat per poder fer un seguiment individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs.
Estudi i treball autònom en grup	Realització activitats	L'alumnat, a través de l'eina del «Foro» haurà d'anar participant amb les seves contribucions, tot partint de les aportades pels companys/nyes, en les diferents activitats proposades pel professor/a
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització activitats	Cada alumne, de forma autònoma, haurà de desenvolupar les activitats individuals proposades i enviar-les al professor/a, tenint molt present el calendari de l'assignatura, que trobarà a la seva disposició a l'aula virtual, «Calendari».

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		42	1.68	28
Classes teòriques	Explicació teòrica	30	1.2	20
Classes pràctiques	Sessions pràctiques	10	0.4	6.67
Avaluació	Examen	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		108	4.32	72
Estudi i treball autònom individual	Treball personal	45	1.8	30
Estudi i treball autònom individual	Tutorització en línia	10	0.4	6.67
Estudi i treball autònom en grup	Realització activitats	33	1.32	22
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització activitats	20	0.8	13.33
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació es farà en dos moments:

Primer moment: A través de l'avaluació contínua dels temes. Una vegada acabat l'estudi de cada tema, s'han de lliurar al professor/a les activitats d'avaluació que s'assenyalen seguint **el calendari** proposat per aquest/a.

Segon moment: Prova de validesa. Al final del semestre es farà una prova presencial per validar l'avaluació continuada. **Cal tenir en compte que no es pot superar l'assignatura si no s'han aprovat les dues parts independentment.**

La nota final serà el resultat de:

- El desenvolupament de les activitats d'avaluació (50%)
- Prova de validesa (50%)

Observacions o altres qüestions a afegir: PLAGI

Es comprovarà que les activitats desenvolupades i lliurades al professor no s'han copiat.

Recordau que l'article 32 del Reglament acadèmic de la UIB (Acord normatiu 9094, del dia 5 de juny de 2009) assenyalava:

Article 32. Frau

Amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització fraudulenta d'alguna de les activitats d'avaluació incloses en l'avaluació d'alguna assignatura comportarà, segons les circumstàncies, una minusvaloració en la seva qualificació que, en els casos més greus, pot arribar a la qualificació de «suspens» (0,0) a la convocatòria anual.

En particular, es considera un frau la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a propis de l'estudiant.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, 1S, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

Sessions pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	En aquestes sessions s'emprarà l'aprenentatge cooperatiu, mitjançant el qual els estudiants treballaran dividits en petits grups, en activitats d'aprenentatges amb metes comunes
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la correcta execució de les activitats simulades en funció de les explicacions teòriques

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Amb aquest examen es valorarà l'adquisició de competències i coneixements adquirits pels alumnes a partir dels recursos proposats des de l'assignatura. La metodologia consistirà en un examen de resposta curta i/o mitjana.
Criteris d'avaluació	Comprensió dels continguts demostrable a través d'una prova escrita.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Treball personal

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	L'objectiu central d'aquesta tasca és la lectura i comprensió dels materials didàctics que haurà de realitzar l'alumne a partir de totes les activitats proposades a través de la plataforma de Campus Extens.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el treball presentat al professor/a, així com la feina de preparació d'aquest, en funció de veure si s'ajusta als continguts tractats al llarg de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Tutorització en línia

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Les tutories serviran a l'alumne per mantenir-se en contacte a distància amb el professor/a i resoldre els dubtes i problemes que se li puguin presentar. Per altra banda, serviran de referent al professorat per poder fer un seguiment individualitzat de les activitats que es vagin elaborant durant el curs.
Criteris d'avaluació	La tutoria acadèmica o ECTS es pot realitzar de forma presencial o a distància, i és per això que s'aprofitarà, a la vegada, la plataforma de Campus Extens per a resoldre dubtes, problemes i fer un seguiment individualitzat

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	L'alumnat, a través de l'eina del «Foro» haurà d'anar participant amb les seves contribucions, tot partint de les aportades pels companys/nyes, en les diferents activitats proposades pel professor/a
Criteris d'avaluació	Alguns dels seminaris que es duren a terme es fonamentaran en l'exposició individual o en petits grups d'algun treball determinat pel professor/a i ajustat als continguts tractats a l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Realització activitats

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (No recuperable)
Descripció	Cada alumne, de forma autònoma, haurà de desenvolupar les activitats individuals proposades i enviar-les al professor/a, tenint molt present el calendari de l'assignatura, que trobarà a la seva disposició a l'aula virtual, «Calendari».
Criteris d'avaluació	El/la professor/a plantejarà una sèrie d'activitats que l'alumnat haurà de desenvolupar de forma autònoma de manera individual o en grup. S'avaluarà el grau de coneixements adquirits per part de l'alumnat amb el seu treball autònom a l'hora de fer les activitats i les reflexions sobre aquestes

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Aguilar, M. J. (1988). Bibliografía y documentación sobre animación sociocultural. Alacant: Caixa d'Estalvis d'Alacant.
- Alonso, M. L. (1989). «La educación formal y no formal: claves para una relación escuela-comunidad». Educadores 31 (151), pàg. 495-501.
- Ander-Egg, E. (1984). «Algunas reflexiones sobre la promoción sociocultural en América Latina». Análisis e Investigaciones Culturales (AIC) 21, pàg. 41-49.
- Ander-Egg, E. (1984). Metodología y práctica de la animación sociocultural. Buenos Aires: Humanitas.
- Ander-Egg, E. (1986). «Práctica de la animación sociocultural». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 175-201.
- Ander-Egg, E. (1988). «Animación sociocultural, educación permanente y educación popular». A: AA. VV. Una educación para el desarrollo: la animación sociocultural. Madrid: Fundació Banc Exterior, pàg. 24-25.
- Ander-Egg, E. (1989). «La dimensión liberadora de la animación sociocultural». Intervención transformadora en una sociedad en crisis. Vitòria: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco, pàg. 131-153.
- Armengol, C. (1988). «Hacia un proyecto de animación sociocultural». Documentación social 70, pàg. 33-50.
- Armengol, C. (1989). «Del tiempo libre a la animación sociocultural». A: AA. VV. Intervención transformadora en una sociedad en crisis. Vitòria: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco.
- Armengol, C. (1996). «Hay que tender puentes entre la formación del animador sociocultural profesional y la formación del voluntariado». Monitor-Educador 58, pàg. 26-29.
- Arroyo, M. (1985). «¿Qué es la Pedagogía Social?». Bordón 257, pàg. 203-216.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

- AA. VV. (1989). Concepción metodológica de la educación popular. Madrid: Consejo de Cultura.
- AA. VV. (1989). Els camins de l'animació. Barcelona: Pleniluni.
- Barreiro, J. (1974). Educación popular y proceso de concienciación. Buenos Aires: Siglo XXI.
- Besnard, P. (1990). L'animador sociocultural. Alella: Pleniluni.
- Besnard, P. [et al.]. (1981). Storia, teoria e pratica dell'animazione socioculturale. Roma: Armando.
- Boix, T.; Viché, M. (1990). Animación y gestión popular. València: Grup Dissabte.
- Cáceres, B. (1954). Historie de l'education populaire. París: Seuil.

Bibliografia complementària

- Caride, J. A. (1986). «Educación y animación sociocultural: la pedagogía social como modelo de intervención». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 94-127.
- Casas, P. (1995). «Los profesionales de la animación cultural y sociocultural en los municipios». Claves de Educación Social 0, pàg. 41-46.
- Castro, A. de (1987). La animación cultural. Nuevas perspectivas. Madrid: Popular.
- Castro, A. de; García, M. L. (1989). La formación de animadores. El modelo español a través de las legislaciones central y autonómicas. Salamanca: Universitat Pontifícia de Salamanca i Caja de Ahorros y M. P. de Salamanca.
- Colom, A. J. [et al.]. (1987). Modelos de intervención socioeducativa. Madrid: Narcea.
- Collado, M.; Álvarez, V. (1986). «La animación sociocultural como educación no formal». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 73-93.
- Costa, A. (1986). «El territorio y las comunidades como marco de animación sociocultural». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 128-139.
- Darder, M. (1994). Catorze anys de casals de joves a Barcelona. Anàlisi històrica i psicosocial. Tesi doctoral. Universitat de Barcelona.
- Debesse, M.; Mialaret, G. (1988). La animación sociocultural. Barcelona: Oikos-Tau.
- Delgado E. (1988). «La gestió cultural en els 90». Educar 13, pàg. 95-108.
- Delgado, E. (1981). Perspectiva antropològica de l'esplai. Document policopiat. Barcelona: Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.
- Departament d'Ensenyament (1992). Animació sociocultural. MP 3. Proposta experimental març 1991. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Díaz, A. (1992). Gestión Sociocultural. La eficacia social. Madrid: Comunitat de Madrid.
- Dumazedier, J. (1968). Hacia una civilización del ocio. Barcelona: Estela.
- Escarbajal, A. (1993). «El animador sociocultural como educador social». A: Sáez, J. (coord.). El educador social. Murcia: Universitat de Murcia, pàg. 71-91.
- Etxeberría, F.; Trilla, J.; Úcar, X. (1994). «Educación no formal y políticas culturales». A: Colom, A. J. (ed.). Política y planificación educativa. Sevilla: Preu Spínola, pàg. 266-274.
- F. E. U. P. (1986). ¿Qué son las Universidades Populares- Madrid: Federación de Universidades Populares.
- Fernández, J. A. (1988). «La animación sociocultural. Un punto de vista del Ministerio de Educación y Ciencia». A: AA. VV. Una educación para el desarrollo: la animación sociocultural. Madrid: Fundació Banc Exterior, pàg. 97-105.
- Franch, J. (1985). El lleure com a projecte. Barcelona: Generalitat de Catalunya, D. G. J.
- Franch, J.; Martinell, A. (1994). Animar un proyecto de educación social. La intervención en el tiempo libre. Barcelona: Paidós.
- Froufe, S. (1993). «La investigación colaborativa como método en la intervención sociocultural». Documentación Social 92, pàg. 275-288.
- Froufe, S.; Sánchez, M. A. (1990). Animación sociocultural. Nuevos enfoques. Salamanca: Amarú.
- Froufe, S.; Sánchez, M. A. (1994). Construir la animación sociocultural. Salamanca: Amarú.
- Froufe, S.; Sánchez, M. A. (1994). Planificación e intervención socioeducativa. Salamanca: Amarú.
- Gabarrón, L. R.; Hernández, L. (1994). «Investigación participativa». Cuadernos Metodológicos 10.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

- Gallardo, N.; Morata, M. J. (1988). L'animador sociocultural i la seva formació. Tesi de llicenciatura. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Gallego, U. M. (1987). El tiempo libre en el sistema educativo de Don Bosco. Tesi doctoral. Madrid: Universidad Complutense de Madrid.
- García, C.; Blanco, J. M. (1993). El centro escolar dinamizador del entorno. Madrid: CCS.
- García, J. (1989). «La Pedagogía Social en los estudios de Ciencias de la Educación». A: Etxeberria, F. (ed.). Pedagogía Social y educación no escolar. Sant Sebastià: Universidad del País Vasco, pàg. 23-36.
- Gassó, J. (1985). «Entitats i administració». Ponència presentada a les Jornades Catalanes d'Educació en Temps Lliure. Ponències. Barcelona: Serveis de Cultura Popular, pàg. 39-56.
- Gervilla, E. (1991). El animador. Perfil y opciones. Madrid: CCS.
- Gómez, C. (1988). «La animación sociocultural. Conceptos fundamentales». Documentación Social. Madrid: Cáritas Epanyola, pàg. 11-32.
- González, A.; Sáez, J. (1988). «Limitaciones del modelo tecnológico en la evaluación de programas de animación sociocultural». Anales de Pedagogía 6, pàg. 197-212.
- Granados, C. (1969). «Tiempo libre, educación extraescolar y animación sociocultural». Revista del Instituto de la Juventud 19, pàg. 63-80.
- Grosjean, E.; Ingberg, H. (1980). «Implicaciones de una política de animación sociocultural». A: AA. VV. Animación sociocultural. Madrid: Ministerio de Cultura.
- Guba, E. G. (1983). «Criterios de credibilidad en la investigación naturalista». A: Gimeno, J.; Pérez Gómez, A. La enseñanza: su teoría y su práctica. Madrid: Akal, pàg. 148-165.
- Heras, J. de las (1984). «De la promoción social a la animación sociocultural y el desarrollo comunitario. Su incidencia en el sector rural-agrario». Análisis e Investigaciones Culturales (AIC) 21, pàg. 51-67.
- Hernández, A. (1987). Escritos sobre promoción sociocultural. Valladolid: Diputación de Valladolid.
- Hernández, A. (1989). Cultura y desarrollo en el medio rural. Madrid: Narcea.
- Hernando, M. A. (1995). «Valores que subyacen en la animación sociocultural a partir de su definición». Segundas Cuestiones Actuales sobre Educación. Madrid: UNED, pàg. 365-372.
- Hicter, M. (1978). «Animación sociocultural». A: Ministerio de Cultura. Dirección General de Desarrollo Comunitario. Organización, competencias, objetivos. Madrid: Secretaría General Técnica.
- Jara, O. (1985a). La investigación participativa: una dimensión integrante del proceso de educación popular. Managua: CEPA.
- Jara, O. (1985b). Los desafíos de la educación popular. Lima: Tarea.
- Juliano (1986). «Cultura popular». Cuadernos de antropología 6. Barcelona: Anthropos.
- Kaplún, M. (1985). El comunicador popular. CIESPAL-CESAP-RM.
- Labourié, R. (1978). Les intitutions socio-culturelles. Les mots-clés. París: P. U. F.
- Labourié, R. (1988). «La animación sociocultural en Francia: líneas maestras y problemas». A: Debesse, M.; Mialaret, G. (coord.). La animación sociocultural. Barcelona: Oikos-Tau, pàg. 131-183.
- López de Aguilera, I. (1988). «La dimensión social de la animación sociocultural: promoción y desarrollo de la sociedad civil». Documentación Social. Revista de Estudios Sociales y de Sociología Aplicada 70, pàg. 81-120.
- López de Ceballos, P.; Salas, M. (1987). Formación de animadores y dinámicas de la animación. Madrid: Popular.
- Lorenzo Vicente, J. A. (1993). «Perspectiva histórica de la educación de adultos y la animación sociocultural en España». Revista Complutense de Educación 4 (núm. 1), pàg. 89-117.
- Lledó, P. (1988). «La animación sociocultural. Un punto de vista del Ministerio de Cultura». A: AA. VV. Una educación para el desarrollo: la animación sociocultural. Madrid: Fundación Banco Exterior.
- Mailló, A. (1979). Un método de cambio social. La animación sociocultural. Madrid: Marsiega.
- Marchioni, M. (1987). Planificación social y organización de la comunidad. Alternativas avanzadas a la crisis. Madrid: Popular, SA.
- Marchioni, M. (1988). «Del sistema educativo tradicional a la animación sociocultural. Lecciones de la experiencia internacional». A: AA. VV. Una educación para el desarrollo: la animación sociocultural. Madrid: Fundación Banco Exterior.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

- Marín, R.; Pérez, M. G. (eds.). (1990). Investigación en animación sociocultural. Madrid: UNED.
- Martín, M. T. (1995). «Investigación sobre perfiles profesionales en animación sociocultural». Segundas Cuestiones Actuales sobre Educación. Madrid: UNED, pàg. 221-224.
- Martinell, A. (1994). Configuració de la figura professional de l'educador social especialitzat. Tesi doctoral. Girona: Universitat de Girona.
- Martinell, A. (1994). «Dels actors anònims. Dues petites històries al voltant de l'Escola d'Educadors». A: Julià, A. (coord.). Miscel·lània de l'Escola d'Educadors Especialitzats de Girona. Girona: Fundació SERGI, pàg. 17-21.
- Martínez, J. C. (1991). «La formación del educador social: la perspectiva de la diplomatura». A: AA. VV. El educador social. Presente y futuro. Bilbao: Muga, pàg. 117-133.
- Martínez, M. (1986). «Diseño de la especialidad en Pedagogía Social». A: La Pedagogía Social en la Universidad. Realidad y prospectiva. Madrid: UNED, pàg. 81-86.
- Marzo, A. (1993). «Persona, societat i cultura: animació sociocultural a l'edat adulta». Dossiers Socioculturals 10.
- Mason, M. (1974). L'école et le développement socioculturel de la communauté. Estrasburg: Consell d'Europa.
- Miguel, S. de (1995). Perfil del animador sociocultural. Madrid: Narcea.
- Miralles, E.; Martinell, A. (1994). «Política cultural i educació permanent». Interacció '94. Universitat d'Estiu de Política i Gestió Culturals.
- Monera, M. L. (1986). «La animación sociocultural como un nuevo tipo de educación». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 32-48.
- Moulinier, P. (1973). Reflexions sur la formation des animateurs. Estrasburg: Consell d'Europa.
- Muñoz de Bustillo, R. (comp.). (1989). Crisis y futuro del estado del bienestar. Madrid: Alianza.
- Núñez, C. (1985). Educar para transformar, transformar para educar. Guadalajara: IMDEC.
- Núñez, V. (1990). Modelos de educación social en la época contemporánea. Barcelona: PPU.
- Offe, C. (1994). Contradicciones en el estado del bienestar. Madrid: Alianza Universidad.
- Pedró, F. (1984). Ocio y tiempo libre ¿Para qué?. Barcelona: Humanitas.
- Peresson, M. [et al.]. (1983). Educación popular y alfabetización en América Latina. Colòmbia: Dimensión Educativa.
- Pérez, M. G. (1990). Investigación-acción. Aplicaciones en el campo social y educativo. Madrid: Dykinson.
- Petrus, A. (1989). «La formación del pedagogo social». A: Etxeberria, F. (ed.). Pedagogía social y educación no escolar. Sant Sebastià: Universidad del País Vasco, pàg. 37-50.
- Petrus, A. (1994). «Los estudios universitarios de educación social. Estrategias de actuación». A: Muñoz Sedano, A. (ed.). El educador social; profesión y formación universitaria. Madrid: Popular, SA, pàg. 45-60.
- Petrus, A. (1996). «L'educació social al llindar del segle XXI». Temps d'Educació 15, pàg. 13-36.
- Placer, F. (1991). Animación sociocultural y educación. Vitòria: Servicio Central de Publicaciones del Gobierno Vasco.
- Poujol, G. (1988). «La formación de los animadores». A: Debesse, M.; Mialaret, G. (coord.). La animación sociocultural. Madrid: Oikos-Tau, pàg. 51-99.
- Power, C. (1991). «Enfoques no formales para la consecución de la educación para todos». A: AA. VV. La educación no formal, una prioridad de futuro. Madrid: Fundación Santillana, pàg. 174-151.
- Puig, J. M.; Trilla, J. (1985). Pedagogia de l'oci. Barcelona: CEAC.
- Puig, T. (1988). Animación sociocultural, cultura y territorio. Madrid: Popular.
- Puig, T. (1988). «Històries de l'animació socio-cultural a Catalunya». Educar. Revista del Departament de Pedagogia i Didàctica 13, pàg. 105-116.
- Puig, T. (1991). La ciutat sociocultural. 1981-1991, deu anys d'Institut Municipal d'animació i Esplai a Barcelona. Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- Puig, T. (1994). «El alfabeto de la animación sociocultural». A: Muñoz Sedano, A. (ed.). El educador social: profesión y formación universitaria. Madrid: Popular, pàg. 117-127.
- Puigros, A. (1983). Discusiones y tendencias en la educación popular latinoamericana. Universitat Autònoma Sinaloa.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

- Quintana, J. M. (1983). «Pedagogía, ciencia de la educación y ciencias de la educación». A: AA. VV. Estudios sobre epistemología y pedagogía. Madrid: Anaya, pàg. 74-107.
- Quintana, J. M. (1984). Pedagogía Social. Madrid: Dykinson.
- Quintana, J. M. (1986). «La animación sociocultural en el marco de la educación permanente y de adultos». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 11-31.
- Quintana, J. M. (1988). «La educación permanente en Europa». A: AA. VV. Una educación para el desarrollo: la animación sociocultural. Madrid: Fundació Banc Exterior, pàg. 65-66.
- Quintana, J. M. (1993). Los ámbitos profesionales de la animación. Madrid: Narcea.
- Requejo, A. (1986). «Educación y animación sociocultural: perspectivas antropológicas y bases éticas». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 49-72.
- Rezsohazy, R. (1988). El desarrollo comunitario. Madrid: Narcea.
- Ripollés, E. (1995). «El pedagóg i la pedagogia en l'àmbit de l'animació sociocultural de formació: nivells i necessitats». A: Bordas, I. (coord.). Les sortides professionals del llicenciat en pedagogia. Barcelona: Universitat de Barcelona, pàg. 116-121.
- Riva, F. de la (1988). «Universidades Populares: un proyecto de educación popular para el desarrollo de la participación social». A: AA. VV. Una educación para el desarrollo: la animación sociocultural. Madrid: Fundació Banc Exterior, pàg. 117-125.
- Riva, F. de la (1989). «Objetivos de la intervención desde el punto de vista de la animación sociocultural». II Jornadas de Psicología de la Intervención Social 2. Madrid: Ministeri d'Afers Socials, pàg. 191-196.
- Sánchez, A. (1991). «La animación sociocultural como educación no formal». Educadores 159, pàg. 445-452.
- Sánchez, A. (1992). La animación hoy, una respuesta a la realidad social. Madrid: CCS.
- Sánchez, A. [et al.]. (1991). Cauces vivos de la animación. Madrid: CCS.
- Sánchez, I. (1994). «La animación sociocultural desde la perspectiva de la documentación científica». A: Muñoz, A. (ed.). El educador social: profesión y formación universitaria. Madrid: Popular, pàg. 129-136.
- Santcovsky, H. (1991). «Lèxic sobre l'acció sociocultural. 110 conceptes clau». Dossiers Socioculturals 3.
- Sarramona, J.; Úcar, X. (1988). «Àrees d'intervenció en educació social». Educar 13, pàg. 7-16.
- Simpson, J. A. (1985). «Animación sociocultural». A: Husen, T.; Postlethwaite, T. N. Enciclopedia internacional de la educación. Vol. 1, pàg. 282-285.
- Soler, P. (1992). «Aproximació a les intervencions educatives en el temps lliure». Estudi General 12.
- Tedesco, J. C. (1995). El nuevo pacto educativo. Educación, competitividad y ciudadanía en la sociedad moderna. Madrid: Anaya.
- Tejedor, F. J. (1986). «Metodología y diseños de investigación en animación sociocultural». A: Quintana, J. M. (coord.). Fundamentos de animación sociocultural. Madrid: Narcea, pàg. 276-309.
- Torre, J. M. de la (1986). «Algunas opiniones. Dossier las profesiones educativas. ¿Quiénes son los animadores socioculturales?». Cuadernos de Pedagogía 138.
- Trigueros, I. (1991). Manual de prácticas de trabajo social comunitario en el movimiento ciudadano. Madrid: Siglo XXI.
- Trilla, J. (1986). La educación informal. Barcelona: PPU.
- Trilla, J. (1988). «Animación sociocultural, educación y educación no formal». Educar 13, pàg. 17-41.
- Trilla, J. (1993a). La educación fuera de la escuela. Ámbitos no formales y educación social. Barcelona: Ariel.
- Trilla, J. (1993b). Otras educaciones. Animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa. Barcelona: Anthopos.
- Trilla, J. (1995). «El treball pedagògic en el temps lliure i l'animació sociocultural: àmbit i funcions». A: Bordas, I. [et al.]. (coord.). Les sortides professionals del llicenciat en pedagogia. Barcelona: Universitat de Barcelona.
- Trilla, J. (1996). «L'aire de Família- de la pedagogia social». Temps d'Educació 15, pàg. 39-56.
- Úcar, X. (1992). La animación sociocultural. Barcelona: CEAC.
- Úcar, X. (1994). «El estatuto epistemológico de la animación sociocultural». Revista de Teoría de la Educación 4, pàg. 183-191.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	22308 - Programes d'Animació Sociocultural
Grup	Grup 1, IS, GEDS
Guia docent	C
Idioma	Català

- Úcar, X. (1995a). «Los estudios de educación social y la animación sociocultural». Comunicació presentada a la primera ponència del X Seminario Interuniversitario de Pedagogía Social.
- Úcar, X. (1995b). «Los programas de animación sociocultural». Claves de Educación Social 1, pàg. 32-38.
- Úcar, X. (1996). Animación sociocultural, complejidad y modelos de intervención. Inèdit.
- UNESCO (1982). Conferencia mundial sobre políticas culturales. París: UNESCO.
- Uribarri, J. A. (1982). «La historia del movimiento ciudadano y la animación sociocultural». Documentación Social 49, pàg. 123-127.
- Valle, A. del (1972). La animación social y cultural. Madrid: Marsiega.
- Vargas, L.; Bustillos, G.; Marfán, M. (1993). Técnicas participativas para la educación popular. Madrid: Popular.
- Ventosa, V. J. (1993). Fuentes de la animación sociocultural en Europa. Madrid: Popular.
- Ventosa, V. J. [et al.]. (1992). La animación en centros escolares. Madrid: CCS.
- Viché, M. (1989). Intervención sociocultural. València: Grup Dissabte. Federació Valenciana d'Animació i Cultura Popular.
- Weber, E. (1969). El problema del tiempo libre. Madrid: Narcea.
- Yela, M. (1975). Ocio y cansancio de la vida. Madrid: Karpos.

Altres recursos

